

Waarom een verbod op alcoholreclame?

De fysieke leefomgeving beïnvloedt ons gedrag. Door het zien van alcoholreclame gaan mensen eerder én meer alcohol drinken¹. Dit zorgt voor gezondheidsschade voor de drinker zelf én voor schade aan anderen. Denk hierbij aan geweld, overlast, vandalisme en verkeers- en arbeidsongevallen². Een verbod op alcoholreclame bevordert zowel de gezondheid als de veiligheid van inwoners van je gemeente.

Is er draagvlak voor een verbod op alcoholreclame in Nederland?

Ja, twee derde (64%) van de volwassenen vindt een verbod op alcoholreclame (heel) goed³.

Hoe een verbod op alcoholreclame invoeren?

Dit kan via de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) of privaatrecht. Is het beperken of verbieden van reclames voor schadelijke producten al opgenomen in de APV? Voeg dan een verbod op alcoholreclame toe.

Gemeente	Aantal inwoners in 2025	Verbod alcoholreclame	Status
Almere ⁴	229.574		De gemeente Almere wil gok- en alcoholreclame uit het straatbeeld weren en onderzoekt sinds november 2023 wat de beste manier is om dit aan te pakken. De gemeente is in gesprek met de drie reclame-exploitanten die verantwoordelijk zijn voor reclameborden en andere advertenties in de stad.
Deventer ⁵	104.301		Naar aanleiding van een inspreker om alcoholreclame in de openbare ruimte te verbieden, heeft de gemeenteraad in januari 2024 een motie aangenomen om alcoholreclame te beperken. Bij aanbestedingen voor abri's en billboards is alcoholreclame verboden.
Groningen ⁶	244.441		Het college heeft aangekondigd dat het vanaf medio 2024 reclame voor alcohol, fossiele brandstoffen, gokken en vlees wil verbieden op gemeentelijk straatmeubilair. In het programma van Eisen voor de aanbesteding van reclame op het straatmeubilair in 2025, heeft de gemeente een reclameverbod voor alcohol, fossiele brandstof, gokken en vlees opgenomen.
Haarlem ⁷	168.743		In voorbereiding op een eventuele volgende aanbesteding heeft de gemeente Haarlem in november 2025 aangegeven de (juridische) mogelijkheden en (financiële) gevolgen te willen verkennen van een lokaal verbod op alcoholreclame in de openbare ruimte.
Tilburg ⁸	230.357		Vanaf maart 2025 werd het beleidsplan buitenreclame in Tilburg herzien. In december 2025 is besloten dat er geen reclame voor alcohol, fossiele brandstoffen, gokken, vis en vlees meer te zien zal zijn in het straatbeeld. Dit gaat stap voor stap ingevoerd worden. Binnen 5 jaar bekijkt de gemeente of reclame voor ongezonde producten ook verboden worden.
Utrecht ⁹	376.757		In november 2023 is een motie aangenomen waarin de raad het college opdraagt om gesprekken te voeren met exploitanten van reclamationdragers en bij toekomstige aanbestedingen expliciet een verbod op alcoholreclame op te nemen. In een raadsbrief van maart 2025 geeft de gemeente aan dat zij een aanbestedingsprocedure voorbereid heeft waarbij o.a. alcohol, fossiele brandstoffen, gokken en vlees verboden zijn.
Wageningen ¹⁰	42.790		De gemeenteraad heeft in 2023 een motie aangenomen om een 'duurzame reclamecode' te ontwikkelen. Het college heeft besloten om alle reclame in bushokjes te weren. Bij het vaststellen van de kadernota heeft de gemeenteraad ingestemd met de financiële gevolgen. Reclame in bushokjes is vanaf 1 januari 2026 verboden.
Zaanstad ¹¹	162.828		De gemeenteraad heeft in juni 2024 een motie aangenomen om een verbod op alcoholreclame op te nemen als voorwaarden voor de nieuwe aanbesteding van reclamecontracten.

Legenda

Gemeente is voornemens een reclameverbod in te stellen, werkt nog aan uitwerking.

Reclameverbod is van kracht.

- 1 Van Hoof, J. J., Hendriks, H., Noort, P. D., van Eck, M., Basemans, S. E., Pieterse, M. E., ... & van Reijmersdal, E. A. (2020). Kennissynthese alcoholmarketing: Literatuuronderzoek naar de impact en het effect van alcoholmarketing op problematisch alcoholgebruik naar aanleiding van het Nationaal Preventieakkoord. Enschede: University of Twente.
- 2 Expertisecentrum Alcohol, Trimbos-instituut. (2025). Infographic Alcoholschade in Nederland. Utrecht: Expertisecentrum Alcohol, Trimbos-instituut.
- 3 Expertisecentrum Alcohol, Trimbos-instituut. (2025). Infographic: Steun onder volwassenen voor beleidsmaatregelen om alcoholgebruik te verminderen. Utrecht: Expertisecentrum Alcohol, Trimbos-instituut.
- 4 Omroep Flevoland - Nieuws - Almere wil af van gok- en alcoholreclames in de stad en Motie PvdA: Een gezonder reclamebeleid in de openbare ruimte (23254.036) - Documentwijzer - Raad van Almere.
- 5 Alcoholreclame beperkings-mogelijkheden Deventer.
- 6 Brief aan de Raad en AO- en Lichtmastreclame.
- 7 <https://www.haarlemsdagblad.nl/regio/haarlem/haarlem-zint-op-reclameverbod-voor-bier-wijn-en-sterke-drank.-alcohol-schaadt-niet-alleen-drinker-maar-hele-maatschappij/106148637.html> en Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2026-2030
- 8 Tilburg bant reclames voor vlees, gokken en alcohol uit straatbeeld | Tilburg | BD.nl en Nieuwe regels voor buiten reclame - Gemeente Tilburg.
- 9 Partij voor de Dieren | Motie Alcoholreclames uit de openbare ruimte en Raadsbrief Reclametoezeggingen en moties - U-reka Gemeente Utrecht.
- 10 Wageningen wil reclame uit bushokjes weren - Gemeente Wageningen en Dossiers Voornemen reclamevrije bushokjes en stadsplattegronden Gemeente Wageningen.
- 11 Partij voor de Dieren | MOTIE: Bescherm de inzet op een gezonde ontwikkeling van jongeren tegen reclame (aangenomen) en Concessie Abri's en Vrijstaande Reclamevitines.

Colofon

Auteurs

Patrick van Iperen, Annemiek van Kessel en Carmen Voogt

Ontwerp

The Creative Hub

Aanvullingen op deze inspiratiekaart kunnen worden gemaild naar Patrick van Iperen (piperen@trimbos.nl).